

[Fuglsang.]

om en ansvarlig minister og ikke om et mere eller mindre lokalt partispørgsmål i Roskilde, hvilket det ærede medlem hr. Lannung mente var det samme, vist siges at ligge op til kanten af grundlovens § 77, hvori det hedder, at censur og andre forebyggende forholdsregler ingen sinde på ny kan indføres.

Hvad Grønlandsposten og dens redaktionelle ledelse angår, nævnte den højtærede justitsminister, at det er staten, der betaler løn til redaktøren og medarbejderne, og drog deraf den slutning, at ministeren ikke kan være afskåret fra at udtrykke sin utilfredshed med redaktørens virksomhed og, som det noget skånsomt siges, påpege de mulige konsekvenser for redaktøren. Selvfølgelig kan en ansvarlig minister have visse rettigheder, men det må ikke gerne, sådan som det synes at have gjort her og i andre forhold, føre i retning af, at man vender tilbage til enevældens princip, at staten, det er mig.

Endelig — og det er det, der stadig væk går igen — har en ansvarlig minister ikke blot en ret, men i høj grad et ansvar over for befolkningen, folketinget og forfatningen. Ikke mindst ville det være urimeligt over for befolkningen både hernede og i Grønland, om ministeren havde fejlet en af erfarne kaptajner afgiven erklæring om de forhold, det her drejer sig om, til side og krævet en ny. Man kan ikke uden alvorligt at krænke befolkningens retsfølelse fastholde et standpunkt gående ud på, at denne sag ikke kommer den ved eller ikke fortjener, at der gøres, hvad gøres kan for at belyse den. Befolkningen har krav på en så nøje upartisk undersøgelse som muligt af det spørgsmål, som vist alle spontant rejste ved efterretningen om dramaet i Polarhavet den 30. januar. Det gælder ikke mindst os her i tinget, der hørte motiveringen for Augo Lynges spørgsmål, en motivering, som næsten beskrev det, som man kan tænke sig er foregået hin nat.

Det, folk spørger om, er for det første: hvordan gik det til — sådan at forstå, om der ikke var årsager, som kunne være fjernet? Det, man var interesseret i, var dernæst: hvad kan vi gøre for at drage lære af, hvad der er sket, for på grundlag

deraf i hvert fald mest muligt at mindske faren for gentagelser?

Naturligvis må efter min mening den eller de ansvarlige drages frem. Det kan ikke være sådan, at der gælder én regel for en skipper fra Haderslev Dam og en anden for den, der er højere på strå. Hvad der er ret og rigtigt i det ene tilfælde, må også være det i det andet. Det gælder, som det også er nævnt i dag, rent juridisk, selv om jeg selvfølgelig erkender, at man ikke direkte kan parallellisere de to tilfælde, jeg her har nævnt.

Det drejer sig for mig på den anden side ikke først og fremmest om at finde en syndebuk og for den sags skyld endnu mindre om at bruge en sag som denne i den almindelige politiske strid; den bør ikke benyttes i oppositionens angreb på regeringen, så lidt som regeringen af politiske grunde bør modsætte sig den mest tilbunds gående undersøgelse af sagen. Det drejer sig ikke først og fremmest om at finde en syndebuk, bl. a. af den grund, at det efter min mening hverken vil være rigtigt eller muligt at placere ansvaret på én mand. Man kan ikke, hvad hele spørgsmålet om Grønlandssejlad, derunder katastrofen, angår, fritage de kredse, som i pressen og også her i tinget har gjort dette til et strids spørgsmål om varetagelse af indflydelsesrige private redere interesser.

Et ganske vigtigt spørgsmål i forbindelse med katastrofen, hvorvidt den kunne være undgået, er som bekendt spørgsmålet om „Hans Hedtoft“'s rute, og om skibet, fordi det var forceret frem, var kommet til at ligge for tæt ind under Kap Farvel. At det forholder sig således, herpå tyder i hvert fald udsagn fra forbundsformand Lars Svendsen, Godthåb. Spørgsmålet bliver i givet fald: hvem og hvad var skyld deri?

Med hensyn til de forhold, som kan have spillet ind, kommer man ikke uden om det pres, om jeg så må sige, den konkurrence-situation, der var skabt af emsige privatinteresser og deres bagmænd her i tinget, hvilket for øvrigt også fremgår af de forskellige udsagn — det, som i undersøgelserne kaldes den ministerielle grovfil — efter hvilke truslen om eventuelt at se Handelens trafik erstattet af private spillede ind. Dette kan have medvirket til at forcere tempoet ud over, hvad der må anses for forsvarligt.